อิทธิพลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงกลุ่มศรีนครินทร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

Factors Influencing the Expression of Red-Whiskered Bulbul Club Members in Srinakarin Bangkok Area

Received: July 17, 2018

Revised: May 23, 2019

Accepted: June 14, 2019

พิชศาล พันธุ์วัฒนา[1]

Pitsarn Phanwattana

Abstract

The purpose of this research was to investigate the influence of personal characteristic, level of knowledge, motivation, and involvement in activities on the expression of bird club members. This quantitative study used a questionnaire to collect data from 180 members of Red-whiskered Bulbul Club in the Srinakarin Bangkok area. The data were analyzed, using descriptive statistics and path analysis. The results indicated that motivation had the most direct influence on the expression of the club members (.676) and personal characteristic had the most indirect and the highest total influence on their expression (.602/1.043).

Keywords: causal factors, expression, Red-whiskered Bulbul Club members

[1]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารงานตำรวจ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประเทศไทย
Assistant Professor, Ph.D. Department of Police Administration, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy, Thailand

Corresponding Author: E-mail: jodd0509@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล ระดับความรู้ แรงจูงใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีต่อการแสดงออกของคนในชมรมนก ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีชมรมสังกัดในพื้นที่กรุงเทพมหานครกลุ่มศรีนครินทร์จำนวน 180 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงสูงที่สุดต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง (.676) ส่วนคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลที่มีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลผลรวมสูงที่สุดต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง (.602/1.043)

คำสำคัญ: อิทธิพลเชิงสาเหตุ การแสดงออก ผู้เลี้ยงนกในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง

บทนำ

นกปรอดหัวโขนเคราแดงชื่อทางวิทยาศาสตร์ “Pycnonotusjocosus” แต่คนส่วนมากในประเทศไทยคุ้นเคยกับคำที่ใช้เรียกว่า“นกกรงหัวจุกหรือนกหัวจุก” เนื่องจากสื่อความหมายได้ง่ายต่อการเข้าใจหมายถึงนกที่หัวมีจุกแล้วนำมาเลี้ยงในกรง (Wildlife Research Group Wildlife Conservation Office, 2011) ลักษณะโดยทั่วไปของนกชนิดนี้เป็นนกขนาดเล็ก มีปากเรียวแหลมปลายปากโค้งเล็กน้อย มีขนสั้นแข็งบริเวณโคนปากขน ที่ตัวมีสีดำอมน้ำตาล มีขนจุกที่หัวตั้งตรงปลายจุกที่ติดกับลำคอมีสีดำสนิท ที่แก้มมีขนสีขาวและมีจุดสีแดงที่ข้างตาทั้ง 2 ข้าง โคนหางล่างมีสีแดง มีเสียงร้องที่ไพเราะ (Amiot et al., 2007) สถานที่พบเห็นและสถานที่อาศัยอาศัยของนกปรอดหัวโขนเคราแดงจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายตั้งแต่ยอดเขาสูง ป่า ที่ราบต่ำจนถึงทุ่งหญ้า ชายป่า และเขตที่ใกล้กับชุมนุมที่อาศัยของมนุษย์ในแถบประเทศที่มีภูมิอากาศเขตร้อนและกึ่งเขตร้อนชอบอาศัยทำรังอยู่ในพุ่มไม้เล็ก ต้นไม้พุ่ม ไม้ระแนง รวมถึงตามระเบียงอาคารเหตุเพราะนกชนิดนี้มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีมนุษย์อาศัยได้เป็นอย่างดี (Phanwattana, 2014) นกชนิดนี้เป็นสัตว์คุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (Government

Gazette, 2014) ขณะที่กฎหมายเปิดช่องทางให้บุคคลทั่วไปสามารถเลี้ยงได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่รัฐ (Government Gazette, 2003) ซึ่งมีกลุ่มคนในประเทศจำนวนไม่น้อยที่นิยมชอบเลี้ยงนกชนิดนี้และบางส่วนของกลุ่มผู้เลี้ยงนกชนิดนี้ต่างรวมตัวกันจัดตั้งเป็นชมรมนก

กลุ่มผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงในประเทศมีทั้งเยาวชน วัยรุ่น วัยหนุ่มจนถึงวัยสูงอายุ และเลี้ยงทั้งในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคใต้ รวมถึงกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดจะพบว่ามีผู้เลี้ยงนกชนิดนี้มากกว่าร้อยละ 90 ของจังหวัดในประเทศไทยหรืออาจเรียกว่าแทบทุกจังหวัดที่นิยมเลี้ยงนกชนิดนี้ (Birds association in Thailand, 2014) ผู้เลี้ยงแต่ละจังหวัดต่างก็มีการแบ่งเป็นกลุ่มหรือที่เรียกว่าชมรม เช่น กรุงเทพมหานครจะมีผู้เลี้ยงชมรมหน้าราม ชมรมสวนหลวง ชมรมบางบอน และอีกมากมายตามแต่ที่ตั้งที่พักอาศัยของผู้เลี้ยงที่รวมตัวกันว่าเป็นจุดใดของกรุงเทพหรือตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เลี้ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน กลุ่มต่างๆ นี้ได้รวมตัวกันโดยใช้ชื่อเรียกว่าชมรมที่หมายถึง ที่ประชุมของกลุ่มบุคคลที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์บางประการร่วมกันอาจมีลักษณะที่เป็นทางการหรือไม่ทางการก็ได้ ไม่ต้องจดทะเบียน (Office of the Royal Institute, 2018) แต่ละชมรมก็ต่างมีการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนกทั้งในชมรมของกลุ่มตนและระหว่างชมรมซึ่งเรื่องที่เด่นชัดคือ การใช้สนามซ้อมนกของชมรมเป็นเจ้าภาพสนามประกวดแข่ง ขันนกปรอดหัวโขนเคราแดง ส่วนการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของบุคคลต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านอายุ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับความรู้ หรือแรงจูงใจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง (Phanwattana, 2014)

ผู้วิจัยเป็นหนึ่งในผู้เลี้ยงนกชนิดนี้ที่ไม่มีชมรมนกสังกัดแต่ได้สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของคนในชมรมและเกิดข้อสงสัยบางประการ ประสงค์ศึกษาภาพรวมการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงในพื้นที่กรุงเทพมหานครกลุ่มศรีนครินทร์ในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร และปัจจัยใดที่มีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และ

ผลรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงกลุ่มศรีนครินทร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล ระดับความรู้ แรงจูงใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง

กรอบแนวความคิดและสมมติฐาน

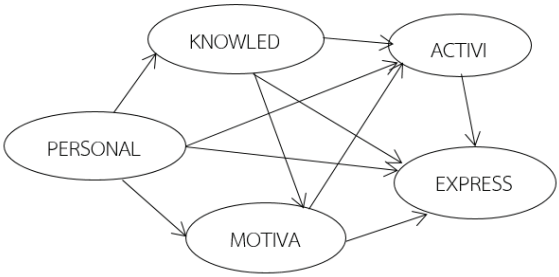

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

จากกรอบแนวความคิดตามภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ 5 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 4 ตัว 1) คุณลักษณะพื้นฐานบุคคล (PERSONAL) 2) ระดับความรู้ (KNOWLED) 3) แรงจูงใจ (MOTIVA) และ 4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (ACTIVI) และตัวแปรตามคือ การแสดงออกของคนในชมรมนก (EXPRESS) สามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ 4 ข้อดังนี้

การแสดงออกของคนในชมรมนก (EXPRESS) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล แรงจูงใจ ระดับความรู้ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

$$EXPRESS = \beta_1 PERSONAL + \beta_2 MOTIVA + \beta_3 KNOWLED + \beta_4 ACTIVI \text{.....(1)}$$

การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (ACTIVI) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล แรงจูงใจ และระดับความรู้

$$ACTIVI = \beta_5 PERSONAL + \beta_6 MOTIVA + \beta_7 KNOWLED \quad (2)$$

แรงจูงใจ (MOTIVA) ขึ้นอยู่กับระดับความรู้และคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล

$$MOTIVA = \beta_8 KNOWLED + \beta_9 PERSONAL \quad (3)$$

ระดับความรู้ (KNOWLED) ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล

$$KNOWLED = \beta_{10} PERSONAL \quad (4)$$

จากสมมติฐานดังกล่าวสามารถจำแนกเป็นอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมตามตัวแปรอิสระทั้ง 4 ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะพื้นฐานบุคคลมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกหรือไม่ 2) แรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกหรือไม่ 3) ระดับความรู้มีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกหรือไม่ และ 4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกหรือไม่ โดยตัวแปรอิสระที่ปรากฏทั้งหมดนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดการแสดงออกของคนหรือพฤติกรรมบุคคลที่นักการศึกษาหลายท่านระบุว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องของคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล แรงจูงใจ ระดับความรู้ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Horst et al., 2016; Gastil, 2011)

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ประชากรเป้าหมายได้แก่ ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีสังกัดชมรมอาศัยในกรุงเทพมหานครกลุ่มศรีนครินทร์ (แบ่งตามเขตบริหารงาน) ประกอบด้วยพื้นที่เขตสะพานสูง มีนบุรี คลองสามวา หนองจอก ลาดกระบัง ประเวศ สวนหลวง และคันนายาว เลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (non-probability sampling) แต่เป็นการเลือก

ตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) (Palinkas et al., 2015) โดยใช้ดุลยพินิจด้วยการแบ่งการเลือกออกเป็น 8 กลุ่มตามพื้นที่เขตในกลุ่มศรีนครินทร์ พิจารณาเลือกบุคคลที่มีลักษณะสอดคล้องหรือเป็นตัวแทนที่ใช้ศึกษาได้กล่าวคือ เป็นบุคคลที่เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่พักอาศัยเขตพื้นที่ ที่กำหนดและที่สำคัญต้องมีชมรมสังกัด ทำการคัดเลือกพื้นที่ละ 20 คนจำนวน 8 กลุ่มพื้นที่ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรเป้าหมายมีทั้งสิ้น 160 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) คำถามเป็นข้อความเข้าใจง่ายไม่สลับซับซ้อนให้ผู้ตอบเกิดข้อสงสัยในข้อความมีการแบ่งคำถามเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ใช้ศึกษาเพื่อให้เกิดความสะดวกครอบคลุมทุกประเด็นของการศึกษา ทดสอบรายการข้อคำถาม (pretest) 30 ชุด กับประชากรที่มีคุณ สมบัติใกล้เคียงประชากรเป้าหมายก่อนเข้าสู่สนามจริง (Caspare et al., 2016) ซึ่งได้แก่ ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนทั่วไปที่อาศัยในพื้นที่เป้าหมายและไม่มีชมรมสังกัด แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ 2 วิธี 1) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของความคงตัว ตรวจสอบค่า Pearson's Product Moment Correlation โดยค่า 0.80 - 1.00 หมายถึง ดี 0.60 -0.79 หมายถึง ดีพอใช้ 0.40 - 0.59 หมายถึง แย่ และต่ำกว่า 0.39 หมายถึง แย่มาก ซึ่งแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.67 อยู่ในระดับดีพอใช้ และ 2) ตรวจสอบความคงที่ใช้วิธีการทดสอบซ้ำ โดยการนำไปวัดกับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่หนึ่งแล้วเว้นระยะช่วงหนึ่งแล้วกลับไปวัดซ้ำ เรียกวิธีทดสอบว่า Test-Retest Method หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้ง 2 ครั้ง มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์ของความคงที่ (coefficient of stability) (Berchtold, 2016) ได้ค่า Reliability เท่ากับ 0.77 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) เพื่อกำหนดน้ำหนักปัจจัย (factor loading) ของแต่ละรายการและนำน้ำหนักปัจจัยแต่ละรายการมาคูณกับค่าเดิมของรายการ ผลรวมของผลคูณที่ได้จึงเป็นตัวแปรประจักษ์ที่มีความถูกต้อง ยืนยันความถูกต้อง 9 ประการตาม

หลักเชิงทฤษฎีว่าได้วัดในสิ่งที่ต้องการ (Prasith-rathsint, 2015) 1) ความถูกต้องในการสร้าง (construction validity) พิจารณาความสัมพันธ์ของมาตรวัดกับสมมติฐานของทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยซึ่งต้องมีทิศทางที่เป็นไปตามที่คาดหวังหรือเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นเครื่องช่วยยืนยันโดยทดสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป (Ryu, 2013) 2) ความถูกต้องด้านเนื้อหา (content validity) พิจารณาความครอบคลุมของมาตรวัดในเรื่องที่เป็นเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการวัดที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม การให้คำนิยามจริงและคำนิยามปฏิบัติการว่าปรากฏในงานหรือไม่ (Lafave et al., 2015) 3) ความถูกต้องพ้องกันหรือไปด้วยกันได้ (concurrent validity) พิจารณามาตรวัดว่าสร้างมาตรวัดเป็นเรื่องสอดคล้องกันหรืออยู่ในกลุ่มเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันสูงอันแสดงถึงความถูกต้องพ้องกัน (Hecimovich & Hebert, 2016) 4) ความถูกต้องด้านแตกต่าง (differential validity) พิจารณามาตรวัดแต่ละตัวแปรโดยแต่ละตัวแปรต้องมีค่าความสัมพันธ์ต่ำกว่าค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Rothet al., 2014) 5) ความถูกต้องทางผิวหน้า (face validity) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความชัดเจนของรายการข้อความที่ใช้สร้างมาตรวัดอ่านสามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี (Sato & Ikeda, 2015) 6) ความถูกต้องในการแปลง (translation validity) ตรวจสอบว่าได้แปลงแนวคิดที่เป็นนามธรรมเป็นรายการที่จะใช้วัดให้เป็นรูปธรรมที่มีความถูกต้องเมื่อแปลงข้อความแล้วนำรายการข้อความไปเก็บข้อมูล จากนั้นทำการลงรหัสและมีการให้น้ำหนักของแต่ละรายการอย่างถูกต้องโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ปัจจัย (Rogers et al., 2016) 7) ความถูกต้องเชิงบริบท (nomological validity) พิจารณาการสร้างมาตรวัดให้สอดคล้องบริบทในเชิงองค์ความรู้หรือสิ่งที่ต้องการวัดซึ่งค่าของมาตรวัดมีความสัมพันธ์กันสูงกับอีกตัวแปรหนึ่ง (Agarwal et al., 2015) 8) ความถูกต้องด้านบรรจบ (convergent validity) หาค่าสัมประสิทธิ์ (Pearson correlation coefficients) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ที่มีลักษณะเชิงเส้นตรง (Engellant et al., 2016) และ 9) ความถูกต้องด้านจำแนก (discriminant validity) พิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละรายการข้อคำถามของทุกมาตรวัดต้องมีค่าห่างจากศูนย์พอควรแสดงถึงข้อคำถามมีอำนาจจำแนก (Rojas & Widiger, 2013)

จากนั้นจึงพิจารณาความเชื่อถือได้ของมาตรวัดทุกตัวแปรที่ปรากฏในงานวิจัยโดยใช้วิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ดังตัวอย่างค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของมาตรวัดตัวแปรองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของมาตรวัดตัวแปรองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ตัวแปรองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในกิจกรรม (ACTIVI)	**ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้**
การสมัครใจเข้ามีส่วนร่วมปฏิบัติในกลุ่ม	.797
การมีความเกี่ยวข้องต่อสถานการณ์กลุ่ม	.811
การให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม	.764
การให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมกลุ่ม	.788
การร่วมติดตามผลการดำเนินการกลุ่ม	.777

จากตาราง 1 พบว่าภาพรวมมีความเชื่อถือได้ในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของตัวแปรองค์ประกอบทั้ง 5 ตัวอยู่ระหว่าง .764 - .811 โดยตัวแปรองค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้สูงสุดคือ การมีความเกี่ยวข้องต่อสถานการณ์กลุ่ม (.811) รองลงมาไล่เรียงตามลำดับ ได้แก่ การสมัครใจเข้ามีส่วนร่วมปฏิบัติในกลุ่ม การให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมกลุ่ม การร่วมติดตามผลการดำเนินการกลุ่ม และการให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเป็นลำดับท้าย (.764)

หลังตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้เสร็จสิ้นก่อนวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการตรวจสภาพข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ว่าสภาพเป็นปกติหรือไม่ พิจารณากระจายปกติตัวแปรเดียว (univariate normality) ตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์สูง (muticollinearity) ความเหมือนกันของการผันแปร (homoscedasticity) การกระจายปกติหลายตัวแปร (multivariate normality) ความเป็นเส้นตรง (linearity) (Prasith-rathsint, 2012) จึงนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการ

วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระใดมีอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมต่อบทบาทของคนในชมรมนก

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่สังกัดชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงศรีนครินทร์ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่สังกัดชมรมในจังหวัดกรุงเทพมหานครกลุ่มศรีนครินทร์ที่ตกเป็นประชากรเป้าหมายเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (ร้อยละ 94.0) ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 41 – 60 ปี (ร้อยละ 38.8) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 57.6) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 41.7) ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 35.7) มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 25,001 – 35,000 บาท ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่สังกัดชมรมส่วนใหญ่มีนกในครอบครองจำนวน 6 – 10 ตัว มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนกเฉลี่ย 6 – 10 ปี เข้าร่วมกับชมรมที่ตนสังกัดมากกว่า 5 ปี รู้จักเพื่อนในชมรมเดียวกันเกือบทุกคน และคนในชมรมเกือบทั้งหมดมีบ้านพักอาศัยไม่ห่างไกลกันนัก ในภาพรวมของคนในชมรมมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก

ส่วนผลการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่มีต่อการแสดงออกของคนในชมรม (ตัวแปรตาม) ก่อนการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อการแสดงออกของคนในชมรมเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยต้องผ่านการตรวจสภาพข้อมูลว่าละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธีหรือไม่ ซึ่งผลการตรวจสอบสภาพข้อมูลปรากฏในตาราง 2

จากการตรวจสอบข้อมูลที่จะใช้วิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า .75 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดข้อสมมติที่กำกับเทคนิควิธี เป็นสิ่งบ่งชี้เบื้องต้นว่าสามารถนำตัวแปรเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ต่อไปได้ ตัวแปรทั้งหมดมีการกระจายปกติ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าที่ได้จาก K–S test เมื่อทดสอบ Linearly เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการแสดงออกของ

คนในชมรมที่เป็นตัวแปรตาม (F-test = 1.46 มีนัย สำคัญทางสถิติ) เมื่อพิจารณาค่า VIF (Variance Inflation Factor) และค่า Tolerance พบว่าไม่มีปัญหาความ สัมพันธ์กันสูง รวมถึงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกประกอบ ค่า KMO (Kaiser – Meyer Olkin) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความเหมาะสมข้อมูลตัวอย่างที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) อยู่เกณฑ์ปกติกล่าวคือ ค่า KMO มากกว่า 0 และเข้าใกล้ไปทาง 1 (Yong & Pearce, 2013) (ค่า KMO ที่ได้ = .751) จึงสรุปว่าภาพรวมตัวแปรทั้งหมดที่ใช้วิเคราะห์ได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ไม่การละเมิดข้อสมมติ

ตาราง 2

ความสัมพันธ์ทวิระหว่างตัวแปรและสถิติพรรณนาตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ศึกษา (n=180)

ตัวแปร	EXPRESS	PERSONAL	KNOWLED	MOTIVA	ACTIVI
การแสดงออกของคนฯ	1.00	0.58	0.61	0.55	0.64
คุณลักษณะพื้นฐานบุคคล		1.00	0.48	0.39	0.47
ระดับความรู้			1.00	0.41	0.51
แรงจูงใจ				1.00	0.37
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม					1.00
Tolerance	-	0.91	0.72	0.86	0.81
VIF	-	1.38	1.16	1.21	1.24
K-S Test	0.12	0.09	0.11	0.08	0.1
ค่าต่ำสุด	1	1	1	3	2
ค่าสูงสุด	10	5	9	10	10
ค่าเฉลี่ย	7.21	3.14	6.79	7.91	7.87
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.64	1.92	3.29	3.94	3.67
ค่าความเบ้	0.67	-0.16	0.41	0.39	-0.43
ค่าความโด่ง	0.31	1.14	0.57	0.23	0.29

หมายเหตุ: Kaiser – Meyer Olkin = .628, Sig. F = .000, F-test = 1.241

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความสำเร็จในการเพาะพันธุ์นกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis)ได้ผลการวิเคราะห์ในรูปสมการโครงสร้างจากการแทนค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficient) ในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression) เลือกวิเคราะห์แบบถดถอยขั้นตอน (Stepwise) ลงในสมการโครงสร้าง โดยเลือกคำสั่ง Stepwise ในช่อง Method และเลือกคำสั่ง Estimates/Model Fit/Descriptive/Collinearity Diagnostics ในช่องจึงปรากฏผลซึ่งเขียนเป็นแบบจำลองตามภาพประกอบ 2 และตาราง 3

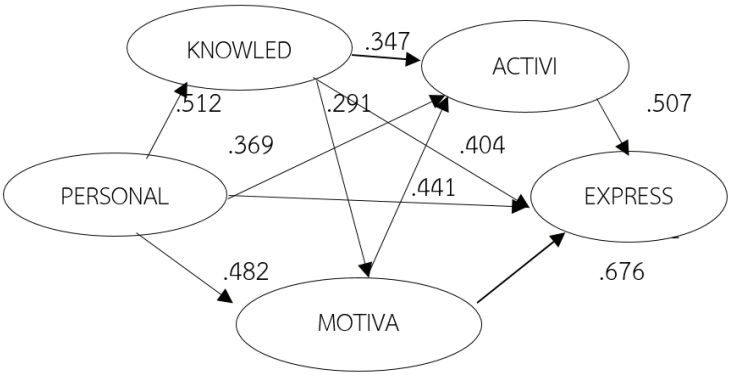

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองหลังการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตาราง 3

อิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และผลรวมของตัวแปรที่มีต่อการแสดงออกของคนในชมรม (n=180)

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
คุณลักษณะพื้นฐานบุคคล (PERSONAL)	0.441	0.602	1.043
ระดับความรู้ (KNOWLED)	0.404	0.371	0.775
แรงจูงใจ (MOTIVA)	0.676	0.183	0.859
การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (ACTIVI)	0.507	-	-

หมายเหตุ: 1) ผลทางอ้อมของความรู้ได้จาก (.347 x .507) + (.291 x .676) = .371 และผลรวมได้จาก .404 + .371 = .775 (2) ผลทางอ้อมของคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลได้จาก (.482 x .676) + (.512 x .347 x .507) + (.369 x .507) = .602 และผลรวมได้จาก .441 + .602 = 1.043 และ (3) ผลทางอ้อมของแรงจูงใจได้จาก (.361 x .507)= .183 และผลรวมได้จาก .676 + .183 = .859

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ชี้ชัดว่าแรงจูงใจและคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของคนในชมรมสูง อิทธิพลของปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ได้มีนักวิชาการทำการศึกษาและได้ข้อค้นพบว่าการที่องค์การจะผลักดันให้บุคคลเป็นเลิศในการทำงานต้องให้ความสำคัญกับการจัดทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจูงใจ (Songsunthontam & Jedaluk, 2016) เช่นเดียวกับบริบทของการแสดงออกของคนในชมรมนกจะมุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศจำต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องแรงจูงใจของคนในชมรม หากคนในชมรมได้รับการตอบสนองเรื่องแรงจูงใจสมดั่งความต้องการจะส่งผลให้พฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมงานต่าง ๆ กับชมรมเป็นไปด้วยความราบรื่น โอกาสในการพัฒนาชมรมให้ดีเลิศก็อาจสำเร็จได้ไม่ยากนัก ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลที่มีอิทธิพลทั้งทางอ้อมและโดยรวมต่อการแสดงออกของคนในชมรมสูงเทียบเคียงกับที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล

การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนหญิงในพื้นที่นครบาลพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลที่ประกอบด้วยอายุ การศึกษา และประสบการณ์ ส่ง ผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนหญิงอย่างมีนัยสำคัญ (Phanwattana, 2014) กล่าวคือ ผู้ที่เพียบพร้อมด้วยวัยวุฒิ คุณวุฒิมักมีแนวโน้มจะแสดงออกทางพฤติกรรมได้ดีกว่าผู้ที่ขาดประสบการณ์ เฉกเช่นคนในชมรมที่มีวัยวุฒิและคุณวุฒิที่สูงมีแนวโน้มที่จะแสดงออกทางพฤติกรรมได้เหมาะสมต่อการอยู่ร่วมกันทั้งในหรือระหว่างชมรมได้ดี ดั่งสำนวนที่กล่าวว่า “ประสบการณ์สอนให้รู้และเป็นครูของทุกคน ความฉลาดนั้นคือผลของการสั่งสมประสบการณ์” แต่ทั้งนี้บางกรณีอาจเป็นในลักษณะตรงข้ามก็อาจเป็นได้เนื่องจากเรื่องประสบการณ์มีลักษณะไม่ตายตัวสามารถเพิ่มพูนได้ รวมทั้งเรื่องแรงจูงใจ การแสดงออกหรือพฤติกรรมของคนก็เช่นกันที่ต้องยอมรับว่าข้อสรุปไม่เป็นดั่งเช่นเดิมตลอดไปเพราะธรรมชาติของสิ่งที่ศึกษา (Ontology) ทางด้านสังคมศาสตร์เกิดเปลี่ยนแปลงได้ไม่แน่แท้เฉกเช่นข้อสรุปทางวิทยาศาสตร์

ทั้งนี้ปัจจัยด้านระดับความรู้ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกของคนในชมรมไม่มาก (.404) หรือมีอิทธิพลน้อยกว่าปัจจัยคุณลักษณะพื้นฐานบุคคล แรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม อาจเนื่องเพราะระดับความรู้ดังกล่าวมุ่งที่ความรู้ระดับปัจเจกบุคคล ซึ่งไม่สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมในการแสดงออกของคนในชมรมที่ให้ความสำคัญต่อความรู้หรือความคิดเห็นของคนส่วนรวม ส่วนการที่ปัจจัยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลในทางอ้อมต่อการแสดงออกของคนในชมรมอาจเพราะการที่บุคคลมากกว่าหนึ่งคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมในลักษณะการสมัครใจเข้ามีส่วนร่วมปฏิบัติในกลุ่ม การมีความเกี่ยวข้องต่อสถานการณ์กลุ่ม การให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม การให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมกลุ่ม หรือการร่วมติดตามผลการดำเนินการกลุ่มเป็นลักษณะของการแสดงออกทางตรงของบุคคลในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดง เช่นนี้ปัจจัยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจึงไม่ส่งผลทางอ้อมประการใดต่อการแสดงออกของคนในชมรม

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาสรุปได้สาระว่า สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีชมรมกลุ่มศรีนครินทร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครพบว่า เกือบทั้งหมดเพศชาย ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41 – 60 ปี สถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพ

ธุรกิจส่วนตัว รายได้เฉลี่ย 25,001 – 35,000 บาท ต่อเดือน ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่สังกัดชมรมส่วนใหญ่มีนกในครอบ ครองจำนวน 6 – 10 ตัว มีประสบการณ์ในการเลี้ยงนกเฉลี่ย 6 – 10 ปี เข้าร่วมกับชมรมที่ตนสังกัดมากกว่า 5 ปี รู้จักเพื่อนในชมรมเดียวกันเกือบทุกคน และคนในชมรมเกือบทั้งหมดมีบ้านพักอาศัยไม่ห่างไกลกันนัก ในภาพรวมของคนในชมรมมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก ส่วนข้อค้นพบที่ได้จากการค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยพบว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกมากที่สุด (.676) ส่วนคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลมีอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลผลรวมมากที่สุดต่อการแสดงออกของคนในชมรมนก (.602/1.043)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย เมื่อปัจจัยด้านแรงจูงใจมีอิทธิพลทางตรงต่อการแสดงออกของคนในชมรมนก เช่นนี้หากประสงค์ให้บุคคลในชมรมแต่ละคนแสดงพฤติกรรมเชิงบวกหรือมีแนวโน้มสนับสนุนกิจการของชมรม หัวหน้าชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงจำต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกควบคู่กัน เพื่อส่งผลให้พฤติกรรมของสมาชิกหรือบุคคลที่แสดงออกในการร่วมงานต่าง ๆ กับชมรมเป็นไปด้วยความราบรื่น สำเร็จตามประสงค์ชมรมที่ตั้งไว้ แต่ทั้งนี้มิอาจละเลยองค์ประกอบของบุคคลในชมรมด้านเพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ รวมถึงประสบการณ์ของสมาชิกชมรมนก เนื่องเพราะองค์ประกอบเหล่านี้เป็นปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานบุคคลที่ส่งผลอย่างมีนัยรวมทั้งมีอิทธิพลทั้งทางอ้อมและผลรวมอย่างมากต่อการแสดงออกของคนในชมรมนก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษา 1) ตัวแปรอิสระอื่นที่ไม่ปรากฏในงานว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงหรือไม่ และหากมีจะอยู่ในระดับใด 2) การแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงอื่นโดยอาจแบ่งศึกษาออกเป็นชมรมในจังหวัดกรุงเทพกลุ่มอื่น หรือแบ่งเป็นชมรมในจังหวัดต่าง ๆ แบ่งตามภูมิภาค เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ เพื่อพิจารณาเชิงเปรียบเทียบ 3) ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางหลักในการศึกษาการแสดงออกของคนในชมรมนกปรอดหัวโขนเคราแดงเพื่อจะได้รายละเอียดของประเด็นนี้ในเชิงลึกและกว้าง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยลุล่วงดี ขอขอบคุณ ศ.ดร.สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ รศ.ดร.กรรณิการ์ ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย ขอบคุณผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเคราแดงที่มีสังกัดชมรมกลุ่มศรีนครินทร์ในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่เสียสละเวลาให้ข้อมูล และขอขอบคุณวารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ที่มอบพื้นที่ให้เผยแพร่บทความวิจัยออกสู่สาธารณะ

References

Agarwal, J., Osiyevskyy, O., & Feldman, P. (2015). Corporate reputation measurement: Alternative factor structures, nomological validity, organizational outcomes. *Journal of Business Ethics, 130*(2), 485-506.

Amiot, C., Lorvelec, O., Dalger, I.M., Sardella, A., Lequilliec, P., & Clergeau, P. (2007). Rapid morphological divergence of introduced Red-whiskered Bulbuls Pycnonotusjocosus in contrasting environments. *International Journal of Avian Science, 149*(3), 482-489.

Berchtold, A. (2016). Test–retest: Agreement or reliability?. *Methodological Innovations, 9*(1), 1-17.

Birds Association in Thailand. (2014). Red-Whiskered Bulbul. *Journal of the Breeding Birds of Thailand, 6*, 27-33. [in Thai]

Caspar, R., Peytcheva, E., Yan, T., Lee, S., Liu, M., & Hu, M. (2016). *Cross-cultural survey guidelines: Pretesting.* http://www.ccsg.isr.umich.edu/images%5cpdfs%5CCCSG_Pretesting.pdf

Engellant, K.A., Holland, D.D., & Piper, R.T. (2016). Assessing convergent and discriminant validity of the motivation construct for the technology integration education (TIE) model. *Journal of Higher Education Theory and Practice, 16*(1), 37-50.

Hecimovich, M.D., & Hebert, J.J. (2016). Reliability and concurrent validity of an alternative method of lateral range of motion in athletes. *SAJSM, 28*(1), 23-26.

Gastil, R. D. (2011). The determinants of human behavior. *American Anthropologist New Series, 63*(6), 1281-1291.

Government Gazette. (2003). *The ministerial regulation prescribes the type of wildlife to be protected as a species of animal species in the year 2003.* Government Gazette, 120, 11-17. [in Thai]

Government Gazette. (2014). *Wildlife conservation and protection act (No.3), 2014.* Government Gazette, 131, 4. [in Thai]

Horst, R.T., Jaeger, M., Smeekens, S.P., Oosting, M., & Swertz, M.A. (2016). Host and environmental factors influencing individual human cytokine responses. *Cell, 167*, 1111–1124.

Lafave, L., Tyminski, S., Riege, T., Hoy, D., & Dexter, B. (2015). Content validity for a child care self-assessment tool: Creating healthy eating environments scale (CHEERS). *Canadian Journal of Dietetic Practice and Research, 77*(2), 89-92.

Office of the Royal Institute. (2018). *Means of club.* http://www.royin.go.th/?knowledges=ชมรม-๓๑-มกราคม-๒๕๕๓. [in Thai]

Palinkas, L.A., Horwitz, S.M., Green, C.A., Wisdom, J.P., Duan, N., & Hoagwood, K. (2015). Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Adm Policy Ment Health, 42*(5), 533–544.

Phanwattana, P. (2014). Red-Whiskered Bulbul and utilization for community police relations in the South. *Journal of Hat Yai, 12*, 105-111.

Phanwattana, P. (2014). *Factors affecting of work effectiveness of inquiry female police official in metropolitan.* Sripatum University. [in Thai]

Prasith-rathsint, S. (2015). *Universal standard procedures for concept measurement.* Samlada. [in Thai]

Prasith-rathsint, S. (2012). *Social science research methodology.* Samlada. [in Thai]

Rojas, S.L., & Widiger, T.A. (2013). Convergent and discriminant validity of the five factor form. *Assessment, 21*(2), 143-157.

Roth, P.L., Huy, L., Sue, O.I., Van Iddekinge, C.H., Buster, M.A., Robbins, S.B., & Campion, M.A. (2014). Differential validity for cognitive ability tests in employment and educational settings: Not much more than range restriction?. *Journal of Applied Psychology, 99*(1), 47-46.

Rogers, K.D., Pilling, M., Davies, L., Belk, R., Green, C.N., & Young, A. (2016). Translation, validity and reliability of the British Sign Language version of the EQ-5D-5L. *Qual Life Res, 25*, 1825-1834.

Ryu, E. (2013). Factorial invariance in multilevel confirmatory factor analysis. *British Journal of Mathematical & Statistical Psychology, 67*(1), 172-194.

Sato, T. & Ikeda, N. (2015). Test-taker perception of what test items measure: a potential impact of face validity on student learning. *Language Testing in Asia, 5*(10), 1-16.

Songsunthontam, C., & Jedaluk, V. (2016). The influences of motivation at work and the perceived organizational support toward the operation excellence of employees in the office of educational technology, Sukhothai Thammathirat open university. *Journal of Education SukhothaiThammathirat, 6*(1), 133-150. [in Thai]

Terasvirta, T., & Yang, Y. (2015). *Linearity and misspecification tests for vector smooth transition regression models.* http://ftp.econ.au.dk/creates/rp/14/rp14_04.pdf

Wildlife Research Group Wildlife Conservation Office. (2011). *Study on ecology and economic potential of Red-Whiskered Bulbul* Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation.

Yong, A.G. & Pearce, S. (2013). A beginner's guide to factor analysis: Focusing on exploratory factor analysis. *Tutorials in Quantitative Methods for Psychology, 9*(2), 79-94.